

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ,
УПРАВЛІННЯ, ПРАВА ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА
МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА**

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
спеціальність 051 Економіка
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
освітній ступінь Бакалавр

Олександр КАЛІНЧЕНКО –
доцент кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, к. е. н., доцент

Ольга ДИВНИЧ –
доцент кафедри економіки та міжнародних
економічних відносин, к. е. н., доцент

**Полтава
2021 р.**

Назва навчальної дисципліни	Національна економіка Обов'язкова дисципліна професійної підготовки
Назва структурного підрозділу	Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника, який залучений до викладання	Викладач: Олександр Калініченко , – к. е. н., доцент Контакти: ауд. 476, навчальний корпус № 4 E-mail: oleksandr.kalinichenko@pdaa.edu.ua Сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/kalinichenko-oleksandr-volodymyrovych
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність	051 Економіка
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Базові знання з економіки

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Національна економіка» дозволяє формувати знання та вміння щодо закономірностей розвитку національної економіки, а також сукупність ресурсних, економічних, інституціональних та соціальних чинників, що визначають відмітні ознаки національної економіки та її специфіку функціонування.

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: дати студентам теоретичні знання та практичні навички з методики аналізу функціонування національної економіки.

Основні завдання навчальної дисципліни: освоїти основні цілі, методологію та методику аналізу стану економіки на макрорівні; освоїти методику аналізу розвитку окремих галузей, показників товарного, грошового, фондового ринків, ринку праці; здійснювати комплексні дослідження напрямків державної економічної політики; аналізувати зовнішнє та внутрішнє макроекономічне середовище; обґрунтувати макроекономічні стратегії, формувати механізми реалізації макроекономічних стратегій; оцінювати результати макроекономічної діяльності в цілому та в межах етапів, стадій та регіонів; вміти аналізувати важливі економічні процеси – інфляційний, бюджетний; інвестиційний та інноваційної діяльності.

Компетентності

Загальні

- ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові

СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК 4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

СК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК 12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

Програмні результати навчання

ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.

ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).

ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе.

Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки.

Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки.

Тема 4. Характеристика економічного потенціалу.

Тема 5. Інституціональні чинники розвитку національної економіки.

Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку.

Тема 7. Державність та державне управління економікою.

Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок.

Тема 9. Структурна перебудова національної економіки.

Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки.

Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці.

Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство.

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 150 год. Кількість кредитів – 5.

Вид підсумкового контролю – залік.

Структура курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практ. з.	сам. р.
Тема 1. Національна економіка: загальне та особливе.	12	2	2	8
Тема 2. Економічні теорії та базисні інститути національної економіки	12	2	-	10
Тема 3. Теорія суспільного добробуту та соціально-ринкової економіки	12	2	2	8
Тема 4. Характеристика економічного потенціалу	12	2	2	8
Тема 5. Інституціональні чинники розвитку національної економіки	12	2	2	8
Тема 6. Функціонування інфраструктури національного ринку	12	2	2	8
Тема 7. Державність та державне управління економікою	12	2	2	8
Тема 8. Демократія, економічна свобода та економічний порядок	12	2	2	8
Тема 9. Структурна перебудова національної економіки	14	4	2	8
Тема 10. Програмування та прогнозування національної економіки	14	2	2	10
Тема 11. Політика економічного зростання в національній економіці	12	2	2	8
Тема 12. Інституціональні форми інтеграції у світове господарство	14	4	2	8
Усього годин	150	28	22	100

Політика оцінювання

Академічна доброчесність. Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Дедлайни та перескладання. Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (20 %). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Система оцінювання.

Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Методи навчання	Форми контролю
ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.		– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: за джерелом знань: МН1 – словесні методи: лекція; розповідь-пояснення; МН2 – наочні методи: демонстрування; спостереження; МН3 – практичні методи: практичні роботи; розрахункові роботи, конспектування; за ступенем керівництва: МНСР2 – робота під керівництвом викладача: самостійна робота; розв’язування задач; виконання практичних завдань	– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю): МНСР2 – робота під керівництвом викладача: самостійна робота; розв’язування задач; виконання практичних завдань	– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю): МНК1 – методи усного контролю: усне опитування; обговорення теоретичних питань; МНК2 – методи письмового контролю: контрольна робота; письмове виконання практичних завдань; МНК4 – тестовий контроль: розв’язування тестів	– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.
ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	Інноваційні методи навчання: МНІ4 – комп’ютерні і мультимедійні методи – дистанційне навчання	– усне опитування; – виконання вправ на практичних заняттях; – розв’язування тестів; – виконання завдань самостійної роботи.

Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Максимальна кількість балів	Мінімальний пороговий рівень оцінок, балів
ПРН 3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.	20	20	12
ПРН 4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	20	20	12
ПРН 5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	20	20	12
ПРН 9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	20	20	12
ПРН 13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	20	20	12
Разом	100	100	60

Шкала оцінювання: ЄКТС та національна (залік)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за 2 бальною шкалою (залік)
90 – 100	A	Зараховано
82 – 89	B	
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	
35 – 59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Література та джерела інформації

Основна

1. Бурковський В. В. Національна економіка: навчальний посібник для студентів вузів : Наука і освіта, 2017. 310 с.
2. Галушка З. І., Поченчук Г. М. Економіка: теорія і практика: підручник. Чернівці: Чернів. нац. ун-т. 2020. 232 с.
3. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка України: навчальний посібник. Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2020. 470 с.
4. Заблоцький Б. Ф. Національна економіка: Підручник. Львів : Новий світ 2000, 2017. 582 с.
5. Круш П. В., Тульчинська С. О. та ін. Національна економіка: підручник. Київ : Каравела, 2015. 448 с.
6. Національна економіка: підручник / за ред. П. В. Круша. Київ : Каравела, 2016. 416 с.
7. Носова О. В., Кім М. М., Сворах С. Д. та ін. Національна економіка: підручник. Київ : ЦУЛ, 2016. 512 с.
8. Чернявська О. В. Національна економіка: навчальний посібник. Київ : Алерта, 2018. 502 с.

Допоміжна

1. Гейко Л. М., Сментина Н. В. Національна економіка : навчальний посібник. Одеса : Ротапринт, 2012. 315 с.
2. Гринів Л. С., Кічурчак М. В. Національна економіка : навчальний посібник. Львів : «Магнолія 2006», 2008. 464 с.
3. Заблоцький Б. Ф. Національна економіка : підручник. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 582 с.
4. Користін О. Є., Барановській О. І., Герасименко О. В. Економічна безпека : навчальний посібник. Київ : Правова єдність ВАВ, 2010. 368 с.
5. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Національна економіка : регіональний та муніципальний рівень : підручник. Київ : ЦУЛ, 2011. 320 с.
6. Куцик П. О., Ковтун О. І., Башнянин Г. І. Національна економіка: засади становлення, функціонування, регулювання та розвитку: монографія: ч. 2. 2. Львів : Растр-7, 2017. 399 с.
7. Мельникова В. І. Національна економіка : навчальний посібник для студентів вузів. Київ : ЦУЛ, 2011. 246 с.
8. Національна економіка : навчальний посібник / за заг. ред. В. М. Тарасовича. Київ : ЦУЛ, 2009. 280 с.
9. Національна економіка : підручник. / за заг. ред. П. В. Круша. Київ : Каравела, 2008. 416 с.
10. Національна економіка: пошук ефективних механізмів господарювання: моногр. / Полтава. Нац. техн. ун-т імені Юрія Кондратюка; за ред. В. П. Дубіщева, 2016. 279 с.
11. Носова О. В. Національна економіка: навчальний посібник. Київ : ЦУЛ, 2019. 512 с.
12. Старостенко Г. Г., Онишко С. В., Поснова Т. В. Національна економіка : навчальний посібник для студентів вузів. Київ : Ліра-К, 2011. 429 с.

13. Шевченко Л. С., Гриценко О. А., Камінська Т. М. та ін. Економічна теорія : навч. посіб. / за заг. ред. Л. С. Шевченко. Харків: Право, 2019. 268 с.

14. Шевченко Л. С., Гриценко О. А., Камінська Т. М. та ін. Національна економіка : навчальний посібник. Харків : Нац. ун-т «Юрид. акад. України», 2013. 182 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.

2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk>.

6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua>.

7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

8. Офіційний веб-сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ua>.

9. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника». URL: <http://lib.ru.if.ua>.

10. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.

11. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: <http://razumkov.org.ua>.